

СКЛОПЉЕНИ И РАЗВЕДЕНИ БРАКОВИ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ MARRIAGES AND DIVORCES IN REPUBLIKA SRPSKA

Мањи број склопљених бракова

У 2023. години у Републици Српској склопљен је 5 471 брак, што је у односу на претходну годину за 56 бракова мање.

Према последњим расположивим подацима Евростата за 2022. годину, стопа нупцијалитета у ЕУ-27 износила је 4,2 склопљена брака на 1 000 становника. У Републици Српској, у 2023. години, стопа нупцијалитета је износила 4,9 склопљених бракова на 1 000 становника.

Највећи број склопљених бракова између држављана Босне и Херцеговине

У 2023. години настављен је исти тренд као у претходним годинама. Највећи број бракова склопљен је између младожења и невеста са држављанством Босне и Херцеговине. Укупан број бракова гдје невеста и младожења имају држављанство Босне и Херцеговине износио је 5 035 или 92%. Од укупног броја невеста које су у 2023. години склопиле брак са држављанима Босне и Херцеговине, њих 297 или 5,4% је са страним држављанством. С друге стране, од укупног броја младожења који су склопили брак са држављанкама Босне и Херцеговине, њих 145 или 2,7% је са страним држављанством.

Decrease in number of new marriages

In comparison with the previous year, there were 56 new marriages fewer in 2023, with the total number of marriages in Republika Srpska amounting to 5,471.

According to the latest available data provided by Eurostat, for 2022, the nuptiality rate in the EU-27 was 4.2 marriages per 1,000 inhabitants, while in Republika Srpska in 2023 the nuptiality rate was 4.9 marriages per 1,000 inhabitants.

The highest number of marriages was concluded between citizens of Bosnia and Herzegovina

The same trend as in previous years was continued in 2023, which means that the highest number of marriages was concluded between grooms and brides who were citizens of Bosnia and Herzegovina. In 2023, there were 5,035 marriages concluded by couples in which both groom and bride were citizens of Bosnia and Herzegovina, and these accounted for 92% of the total number of marriages. Of the total number of brides who married citizens of Bosnia and Herzegovina in 2023, 297 or 5.4% have foreign citizenship. On the other hand, of the total number of grooms who married citizens of Bosnia and Herzegovina, 145 or 2.7% have foreign citizenship.

1. СКЛОПЉЕНИ И РАЗВЕДЕНИ БРАКОВИ MARRIAGES AND DIVORCES

	1998	2000	2005	2022	2023	
Склопљени бракови	7 477	8 003	6 810	5 527	5 471	Marriages
Разведени бракови	801	749	765	965	974	Divorces
На 1 000 становника						Per 1,000 inhabitants
склопљени бракови	5,2	5,4	4,7	4,9	4,9	marriages
разведени бракови	0,6	0,5	0,5	0,9	0,9	divorces
Разведени бракови на 1 000 склопљених	107,1	93,6	112,3	174,6	178,0	Divorces per 1,000 marriages
Просјечна старост при склапању брака						Average age at marriage
младожење	30,4	30,5	30,4	32,1	32,3	of groom
невјесте	26,3	26,5	26,5	29,1	29,3	of bride
Просјечна старост при склапању првог брака						Average age at first marriage
младожење	28,6	28,6	28,6	30,2	30,4	of groom
невјесте	24,7	24,9	25,0	27,4	27,6	of bride

Младожење старије од невеста

Просјечна старост при склапању брака за младожењу износила је 32,3 године и у односу на претходну годину је повећана за 0,2 године. Просјечна старост при склапању првог брака за младожењу износила је 30,4 године, што представља повећање од 0,2 године у односу на претходну годину. У периоду 1998–2023. године, граница склапања првог брака за младожењу повећана је за 1,8 година.

Укупна просјечна старост невесте при склапању брака у односу на претходну годину је повећана за 0,2 године и износи 29,3 година, док је граница склапања првог брака, такође, повећана за 0,2 године и износи 27,6 година. Просјечна старост склапања првог брака за невесту у периоду 1998–2023. године, повећана је за 2,9 година.

Grooms older than brides

Average age of groom at marriage was 32.3 years, which represented an increase by 0.2 years compared to the previous year. Average age of groom at first marriage was 30.4 years, which represented an increase by 0.2 years in comparison with the previous year. During the period between 1998 and 2023, the age of groom at first marriage increased by 1.8 years.

Total average age of bride at marriage increased by 0.2 years in comparison with the previous year and it amounted to 29.3 years, while age of bride at first marriage in 2023 also increased by 0.2 years compared to the previous year and is now 27.6 years. Average age of bride at first marriage increased by approximately 2.9 years during the period 1998–2023.

Невјесте у Републици Српској раније склапају брак од младожења. У старости 15–19 година, брак је склопила 221 невјеста, док су у истој старосној групи брак склопила 24 младожења.

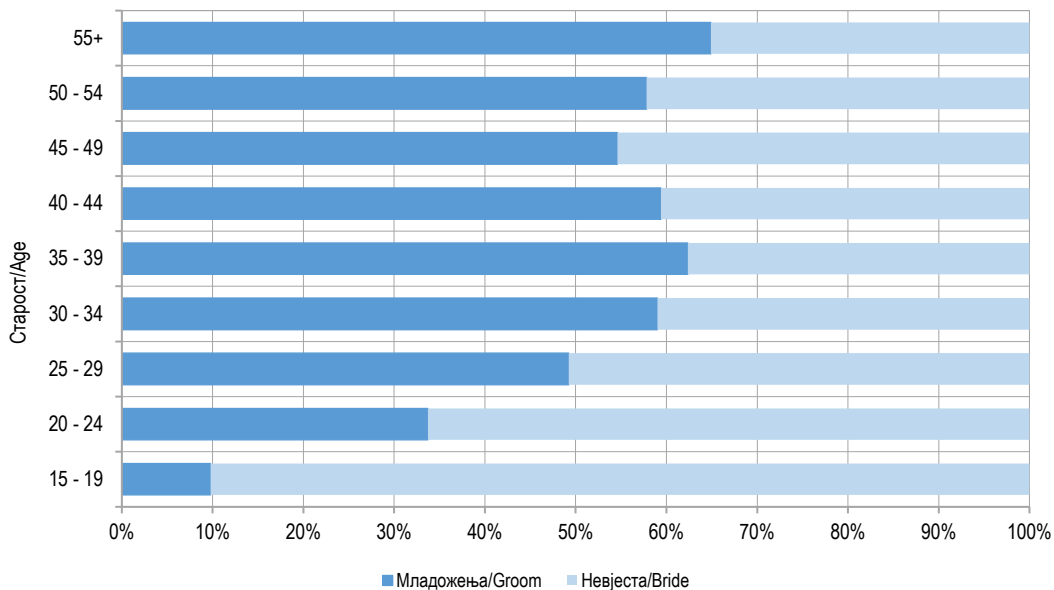
Brides in Republika Srpska marry at a younger age than grooms. There were 221 brides in the age group between 15 and 19 years, while there were 24 grooms in the same age group.

У Републици Српској евидентно је одгађање склапања брака, како за младожење тако и за невјесте. Уочава се све веће приближавање западноевропском типу брачности, који се одликује све каснијим уласком у брак и одгађањем брака, што доводи до смањеног наталитета и самим тим до појаве све чешћег негативног природног прираштаја, те смањења броја становника појединих подручја.

In Republika Srpska, both brides and grooms evidently postpone marriage. It can be concluded that the Western European marriage pattern characterised by later entry into marriage and postponement of marriage is becoming more popular, which leads to decreased natality and therefore to more frequent occurrence of negative natural increase and decrease in number of inhabitants in certain areas.

2. СКЛОПЉЕНИ БРАКОВИ ПРЕМА СТАРОСТИ МЛАДОЖЕЊЕ И НЕВЈЕСТЕ, 2023.
MARRIAGES BY AGE OF GROOM AND BRIDE, 2023

Старост младожење Age of groom	Старост невјесте Age of bride									УКУПНО TOTAL
	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55+	
УКУПНО/TOTAL	221	1 377	1 985	882	406	240	148	92	120	5 471
15 - 19	12	10	2	-	-	-	-	-	-	24
20 - 24	123	442	116	17	3	-	-	-	-	701
25 - 29	61	660	1 016	162	22	2	1	-	2	1 926
30 - 34	19	188	614	348	81	14	6	-	-	1 270
35 - 39	2	57	186	232	153	33	7	3	-	673
40 - 44	3	16	36	84	98	85	23	4	2	351
45 - 49	-	2	10	27	33	52	43	8	3	178
50 - 54	1	-	4	9	12	32	33	27	8	126
55+	-	2	1	3	4	22	35	50	105	222

Графикон 1. Склопљени бракови према старости младожење и невјесте, 2023.
Graph 1. Marriages by age of groom and bride, 2023

Разведени бракови

У 2023. години у Републици Српској разведена су 974 брака. Према посљедњем заједничком пребивалишту, највећи број разведених бракова забиљежен је у Граду Бања Лука 206, Граду Бијељина 125, Граду Приједору 80, Граду Зворнику 45 и Козарској Дубици 45. У односу на посљедње расположиве податке Евростата за стопу диворцијалитета ЕУ-27, Република Српска се налази испод просјека. Стопа диворцијалитета у ЕУ-27, 2022. године, износила је 1,6 разведених бракова на 1 000 становника, а у Републици Српској, у 2023. години, стопа диворцијалитета износила је 0,9 разведених бракова на 1 000 становника. На 1 000 склопљених бракова разведено је 178 бракова.

Просјечно трајање брака прије развода било је 13 година

Од укупног броја разведених бракова, од прве до четврте година брака развело се 21,7% парова, док се 22,0% парова развело између пете и девете године брака. У току прве године брака развело се 2,0% парова, а укупан проценат бракова разведених након 25 и више година износио је 14,9%.

Просјечна старост мужа при разводу брака већа је од старости жене за 4,1 годину

Просјечна старост мужа при разводу брака износила је 43,3 године, а жене 39,2 године.

Највећи број разведених бракова је без издржаване дјеце, око 45,8%, са једним дјететом око 28,3%, а са двоје и више дјеце око 25,9%.

Након развода брака, највећи број издржаване дјеце додијељен је жени, њих 432 или 81,8% од укупног броја издржаване дјеце, мужу 77 или 14,6%, а на заједничко старање мужу и жени додијељено је 17 дјеце или 3,2%. У категорији *друге комбинације* двоје је издржаване дјеце, односно 0,4%.

Divorces

In 2023 in Republika Srpska there were 974 divorces. According to the last common habitual residence of partners, the highest number of divorces was recorded in the City of Banja Luka 206, followed by the City of Bijeljina 125, the City of Prijedor 80, the City of Zvornik 45 and Kozarska Dubica 45. Compared to the latest available data provided by Eurostat, referring to the divorce rates in the EU-27 (2022), Republika Srpska was below the average. Divorce rate in the EU-27 in 2022 was 1.6 divorces per 1,000 inhabitants, while in Republika Srpska 0.9 divorces were recorded per 1,000 inhabitants. There were 178 divorces per 1,000 marriages.

Average length of marriage prior to divorce was 13 years

Out of the total number of couples that got divorced, 21.7% got a divorce between the first and fourth year of marriage, 22.0% got a divorce between five and nine years of marriage, while approximately 2.0% of couples got divorced during the first year of marriage. The percentage of divorces of couples who were married for 25 years or longer was 14.9%.

Average age of husband at divorce was 4.1 years higher than that of wife

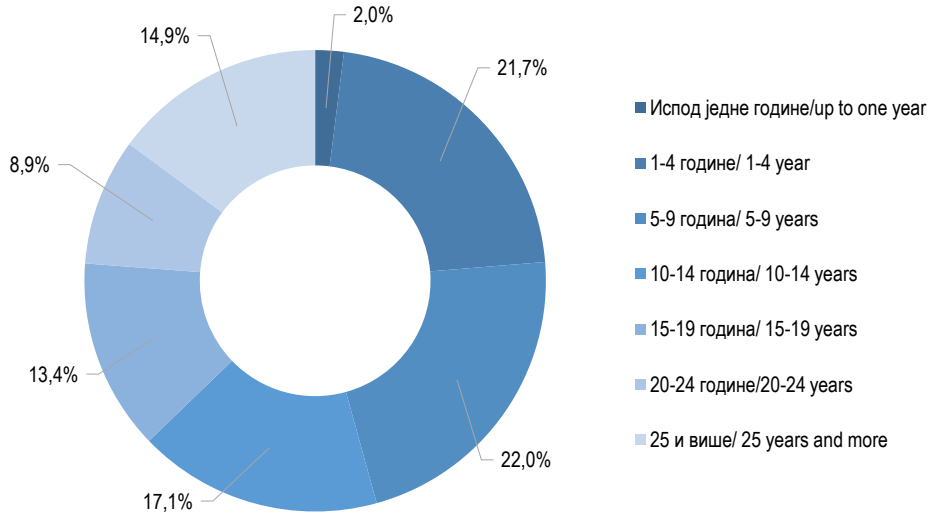
Average age of husband at divorce was 43.3 years, while average age of wife was 39.2 years.

The highest number of divorces occurred between partners with no dependent children, approximately 45.8%, followed by divorces between partners with one child with 28.3%, while 25.9% of divorces occurred between partners with two or more children.

After the divorce, in most cases, women were awarded custody of dependent children, namely 432 of them or 81.8% of the total number of dependent children. On the other hand, 77 men were awarded custody of dependent children, which accounted for 14.6% of the total number of dependent children, while 17 children or 3.2% were assigned to joint custody of the husband and wife. In the category *other*, there are two dependent children, or 0.4% of them.

**3. РАЗВЕДЕНИ БРАКОВИ ПРЕМА СТАРОСТИ МУЖА И ЖЕНЕ, 2023.
DIVORCES BY AGE OF HUSBAND AND WIFE, 2023**

Старост мужа Age of husband	Старост жене Age of wife								УКУПНО TOTAL
	15-19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50+	
УКУПНО/ TOTAL	3	44	149	156	180	160	126	156	974
15-19	-	1	-	-	-	-	-	-	1
20-24	1	12	4	-	-	-	-	-	17
25 - 29	2	17	44	8	-	-	-	1	72
30 - 34	-	12	58	46	14	2	3	-	135
35 - 39	-	2	27	68	45	13	4	1	160
40 - 44	-	-	10	25	78	46	9	4	172
45 - 49	-	-	3	9	24	63	44	12	155
50+	-	-	3	-	19	36	66	138	262

Графикон 2. Разведени бракови према трајању брака, 2023.
Graph 2. Divorces by duration of marriage, 2023

4. СКЛОПЉЕНИ И РАЗВЕДЕНИ БРАКОВИ, ПО ГРАДОВИМА И ОПШТИНАМА, 2023.
NEW MARRIAGES AND DIVORCES, BY CITY AND MUNICIPALITY, 2023

Град/општина	Бракови Marriages		City/municipality
	склопљени new marriages	разведени divorces	
УКУПНО	5 471	974	TOTAL
Град Бања Лука	1 038	206	City of Banja Luka
Берковићи	4	-	Berkovići
Град Бијељина	596	125	City of Bijeljina
Билећа	35	1	Bileća
Братунац	75	6	Bratunac
Брод	74	9	Brod
Вишеград	11	4	Višegrad
Власеница	51	5	Vlasenica
Вукосавље	7	1	Vukosavlje
Гацко	32	2	Gacko
Град Градишка	247	43	City of Gradiška
Град Дервента	75	18	City of Derвента
Град Добој	225	31	City of Doboј
Доњи Жабар	11	4	Donji Žabar
Град Зворник	202	45	City of Zvornik
Источни Дрвар	-	-	Istočni Drvar
Источни Мостар	-	-	Istočni Mostar
Град Источно Сарајево	367	42	City of Istočno Sarajevo
Источна Илиџа	59	10	Istočna Ilidža
Источни Стари Град	4	-	Istočni Stari Grad
Источно Ново Сарајево	119	10	Istočno Novo Sarajevo
Пале	124	19	Pale
Соколац	58	3	Sokolac
Трново	3	-	Trnovo
Језеро	7	1	Jezero
Калиновик	5	1	Kalinovik
Кнежево	51	3	Kneževo
Козарска Дубица	71	45	Kozarska Dubica
Костајница	18	1	Kostajnica
Котор Варош	81	8	Kotor Varoš
Крупа на Уни	8	1	Krupa na Uni

4. СКЛОПЉЕНИ И РАЗВЕДЕНИ БРАКОВИ, ПО ГРАДОВИМА И ОПШТИНАМА, 2023.
NEW MARRIAGES AND DIVORCES, BY CITY AND MUNICIPALITY, 2023

(наставак/continued)

Град/општина	Бракови Marriages		City/municipality
	склопљени new marriages	разведени divorces	
Купрес	2	-	Kupres
Град Лакташи	157	21	City of Laktaši
Лопаре	48	-	Lopare
Љубиње	17	-	Ljubinje
Милићи	37	3	Milići
Модрича	103	29	Modriča
Мркоњић Град	64	12	Mrkonjić Grad
Невесиње	53	4	Nevesinje
Нови Град	104	26	Novi Grad
Ново Горажде	6	-	Novo Goražde
Осмаци	23	-	Osmaci
Оштра Лука	15	-	Oštra Luka
Пелагићево	11	3	Pelagićevo
Петровац	3	1	Petrovac
Петрово	24	1	Petrovo
Град Приједор	394	80	City of Prijedor
Прњавор	211	43	Prnjavor
Рибник	16	4	Ribnik
Рогатица	35	8	Rogatica
Рудо	8	3	Rudo
Србац	60	18	Srbac
Сребреница	35	-	Srebrenica
Станари	28	1	Stanari
Теслић	189	42	Teslić
Град Требиње	184	18	City of Trebinje
Угљевик	62	9	Ugljevik
Фоча	84	9	Foča
Хан Пијесак	13	-	Han Pijesak
Чајнице	13	2	Čajnice
Челинац	82	8	Čelinac
Шамац	48	24	Šamac
Шековићи	9	1	Šekovići
Шипово	42	2	Šipovo

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Извор података

Извјештајне јединице прикупљања статистичких података о закљученим браковима су матични уреди, а о разведеним браковима су судови надлежни за разводе бракова.

Дефиниције и објашњења

У статистици закључених бракова, јединица посматрања је сваки законито закључени брак.

У статистици разведених бракова, јединица посматрања је сваки брак који је правоснажном пресудом надлежног суда разведен, поништен, односно проглашен неважећим.

Просјечна старост младожење и неvjесте представља просјечне године старости приликом склапања брака.

Просјечна старост мужа и жене представља просјечне године старости приликом развода брака.

Стопа нупцијалитета представља однос између броја склопљених бракова и процијењеног броја становника у посматраној години.

Стопа диворцијалитета представља однос између броја разведених бракова и процијењеног броја становника у посматраној години.

ЗНАКОВИ

- нема појаве

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

Source of data

Reporting units for the collection of statistical data on marriages are register offices and for the collection of data on divorces courts of competent jurisdiction.

Definitions and explanations

In marriages statistics, an observation unit is every marriage recognised by law.

In divorces statistics, an observation unit is every marriage dissolved or cancelled by a valid decision of the court of competent jurisdiction.

Average ages of groom and bride represent average years of age at marriage.

Average ages of husband and wife represent average years of age at divorce.

Nuptiality rate represents the ratio between number of marriages and estimated number of inhabitants in a reference year.

Divorce rate represents the ratio between number of divorces and estimated number of inhabitants in a reference year.

SYMBOLS

- no occurrence

Припрема саопштења: Одсјек демографских статистика

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Владике Платона бб – Тел. +387 51 332 700 – Директор Дарко Милуновић, главни уредник – Излази годишње – Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – Приликом коришћења података обавезно навести извор

Prepared by: Department for Demographic Statistics

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Vladike Platona bb – Tel. +387 51 332 700 – Director Darko Milunović, Editor in chief – Annual periodicity – Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – **These data can be used provided the source is acknowledged**